

Vallhundarna är guld värda

” Den bästa investering vi gjort ”

Det fordrar mycket träning att lära upp en bra vallhund. Men i gengäld gör den ett ovärderligt arbete på en bondgård. Familjen Sandström i Tåkt, utanför Borlänge vet vilken stor nytta och glädje man kan ha av en bra vallhund.

Christine och Lennart Sandström har cirka 160 nötdjur på sin gård Tåktkullen, utanför Borlänge. De är helt överens om att de två hundarna Fox och Vic, av rasen working kelpie, har varit till ovärderlig hjälp i skötseln av boskapen.

– Särskilt barnen har tyckt att det varit den bästa investering vi någonsin gjort. De har ju varit med och sett hur besvärligt det kunnat vara när djuren har rymt från hagen. Men nu är det bara att ta med en hund och hämta hem djuren, säger Christine.

Funderat länge

Familjen hade funderat länge på att skaffa vallhund. De hade sett på tv att hundarna kunde göra bra nytta, men de var osäkra på om det skulle ta för mycket tid att träna. De visste att det fordrades mycket engagemang för att få en lydig hund.

För sex år sedan bestämde de sig ändå för att prova och därmed kom Fox till familjen.

– Jag gick en vallningskurs till en början och fortfarande brukar jag gå någon kurs varje år för att lära mig mer hela tiden, säger Christine.

Hundarna lyder alla

Det är mest Christine som arbetar med hundarna, men de lyder också kommandon från Lennart och alla fem barnen i familjen.

Working kelpie

- Working kelpie kommer från Australien, där de utgör en hörnsten i landets fårskötsel.
- Hundarna kan tillryggalägga enorma sträckor över stenig och oländig mark.
- De arbetar hela dagarna, ofta i temperaturer över 40 grader i skuggan.
- Rasen härstammar till en början från skotska vallhundar och avlades med sikte på vallningsegenskaperna.
- När utställningarna blev populära blev exteriören betydelsefull och därmed försämrades vallningsegenskaperna.
- 1965 bildades The Working Kelpie Council of Australia, med huvudsyftet att bevara vallningsegenskaperna. Numer är kelpien uppdelad i två raser.

Fox backar aldrig om en kviga försöker gå åt ”fel” håll.

Foto: Maria Karlsson

– Det är viktigt att hundarna kan arbeta åt andra om det behövs. Ifall djuren smiter och jag inte är hemma, säger Christine.

För en kelpie är vallningsinstinkten medfödd. Den vill samla flocken naturligt. Sedan fordras träning för att få hunden att samla och driva flocken dit man själv vill.

– Det svåraste är att lära hunden kommandon som höger och vänster, tycker Christine.

Hon håller just nu på att lära upp hunden Vic, som är tre år.

Mer rutin

Fox, sex år, har hunnit få mer rutin. Han vet vad kommandona betyder och vet också mer vad som förväntas av honom vid olika situationer.

– När vi släpper ut ungdjuren på våren brukar Fox ligga vid staketet. Om han ser att någon kviga blir för vild och är på väg att springa genom stängslet, ingriper han direkt, berättar Christine.

Lennart berättar om en situation som de inte vet hur de skulle ha klarat utan Fox.

– Det var mitt i natten och vi hade varit och sett en musikal. Då fick vi ett samtal att en flock med kvigor hade rymt ur hagen. Vi tog Fox i bilen och åkte för att hämta hem dem.

– När vi var på väg hem hörde vi hur tåget kom, så vi kunde inte gå över järnvägen just då. Men tack vare Fox kunde vi få kvigor att stanna och vänta. Hunden cirkade hela tiden runt flocken, ända tills tåget åkt förbi och vi kunde fortsätta hemåt.

Fox vet hur han ska få djuren, som är mycket större än honom, att gå dit han vill.

– Till och med när vi hade tuffa tjurar som det var svårt att fösa med kappor hade vi hjälp av Fox. Han attackerade blixtnabbt och gav dem ett tjuvnypp om de inte gick

dit han ville. Men han parerar enkelt undan för både sparkar och vassa horn, berättar Lennart.

– Hundar av rasen kelpie måste få jobba annars blir de odrägliga, säger Lennart.

Hos familjen Sandström får hundarna arbeta och det är troligtvis därför de låg stilla i närheten, när Dalabygden var på besök. De kom glatt fram och hälsade, men gick sedan och kopplade av på gräsmattan.

Mästerskap i helgen

I dag är familjen med och anordnar årets mästerskap i vallning för kelpiehundar. Det är första gången Christine och Lennart står

som värddar och det kommer hundar från hela Sverige och några från Norge och Tyskland. I Borlänge är det vallning av kvigor som gäller. Lördagens och söndagens tävlingar sker på Brategården i Bråfors, mellan Norberg och Fagersta. Där vallas istället får.

Christine har tränat sina 42 kvigor inför tävlingen, så de ska vara förberedda. Hon tror inte att det kommer att bli några problem, för kvigor är så snälla att hantera.

– Och hundarna brukar inte vara tuffare än de måste när de föser djuren, förklarar Christine.

Maria Karlsson

Christine och Lennart Sandström med yngsta dottern Ida. Samt hundarna Fox och Vic.

STÖRST I SVERIGE PÅ SPECIALSORTIMENT

Vi sätter stort värde på din skog!

Låt specialsortimenten förgylla din nästa virkesaffär. Kontakta oss så får du professionell rådgivning och utsyning gratis. Vi hjälper dig med alla skogliga frågor. Välkommen till Rundvirke Skog

LJUSDAL Anders Berglund 0651-134 00 070-205 31 17	HUDIKSVALL. Anders Jonsson 0650-106 22 070-205 31 12	BOLLNÅS. Håkan Persson 0270-627 05 070-205 31 05	SÖDERHAMN. Hans Berglöw 0270-627 07 070-205 31 07
FALUN. Kenneth Perjons 023-330 45 070-205 31 24	BORLÅNGE. Jark Eriksson 0243-604 50 070-303 31 28	SANDVIKEN. Pär Cromberger 023-330 47 070-303 31 30	JÄMTLAND. Kommer inom kort. 0696-68 11 00

Rundvirke Skog
en del av AB Borgens

www.rundvirkeskog.se